

Izrada Plana upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora u Federaciji BiH

Pregledni rad / Review paper

Primljen/Received: 7. 2. 2018.;

Prihvaćen/Accepted: 30. 4. 2018

Damir Mrđen

Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar, dipl.ing.građ.

Ivan Matković

Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar, dip.ing.šum.

Mirko Šarac

Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar, dipl.ing.građ.

Sažetak: Sukladno Zakonu o vodama u Federaciji BiH, Strategiji upravljanja vodama u Federaciji BiH i EU Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) potrebno je izraditi i usvojiti Plan upravljanja vodnim područjima u FBiH. Plan upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora u Federaciji BiH obuhvata područje riječnih bazena Neretve s Trebišnjicom, Cetine i Krke. Osnovni cilj izrade Plana upravljanja je postizanje dobrog stanja i/ili potencijala vodnih tijela odnosno sprečavanje pogoršanja stanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda. Također, prikazane su najvažnije aktivnosti na izradi Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš (SEA).

Ključne riječi: ODV, Zakon o vodama FBiH, Strategija upravljanja vodama u FBiH, dobro stanje/potencijal voda, vodna tijela, SEA

Preparation of water management plan for Adriatic river basin district in Federation of B&H

Abstract: According to Water Act in Federation of B&H, Water Management Strategy in Federation of B&H and EU Water Framework Directive (WFD), it is necessary to prepare and adopt Water Management Plan for Adriatic River Basin District in Federation of B&H (river basins of Neretva with Trebišnjica, Cetina and Krka in Federation of B&H). The aim is achieving of the required good ecological status and/or good ecological potential for all water bodies and prevention of further deterioration as well as protection and improvement of the status of aquatic ecosystems. Main activities during the preparation and adoption of SEA for this Plan are also presented.

Key words: EU WFD, Water Act in FB&H, Water management strategy in FB&H, water bodies, good status/potential of water bodies, SEA

1. UVOD

Vodno područje Jadranskog mora (područje riječnih bazena Neretve s Trebišnjicom, Cetine i Krke) obuhvata dio kopnenog teritorija 3 države: Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. U Federaciji BiH obuhvata izrazito krški prostor na kojem su formirani značajni površinski tokovi koji pripadaju riječnim bazenima Neretve s Trebišnjicom, Krke i Cetine.

Riječni bazen Neretve s Trebišnjicom: Zauzima najveći dio vodnog područja Jadranskog mora s ukupnom duljinom u BiH od 205 km čini najveću rijeku bosanskohercegovačkog krša. Površina sliva u FBiH iznosi 5.745 km², dok je njegova ukupna površina oko 12.750 km². Svojim najvećim dijelom rijeka Neretva teče područjem Federacije BiH, u dužini od 175 km.

Po unosu svježih i kvalitetnih kopnenih voda jedna je od najznačajnijih na Mediteranu.

Riječni bazeni Krke i Cetine: Izvori obje rijeke se nalaze na području Hrvatske i cijelim svojim tokom se nalaze na teritoriju RH, ali se značajan dio njihovog slivnog područja, nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine, odnosno u Federaciji BiH - površine 2.740 km², od čega površina sliva rijeke Cetine u FBiH iznosi 2.655 km², a rijeke Krke u FBiH svega 85 km².

Upravljanje vodama na području Federacije BiH provodi se temeljem Zakona o vodama u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 70/06) kojim je uspostavljen okvir za upravljanje vodama sukladno pravnim zahtjevima EU, te principima postavljenim u Okvirnoj Direktivi o vodama (ODV), ali i drugim propisima EU. Koncem 2011.godine usvojena je Strategija upravljanja vodama u Federaciji BiH koja je važan planski dokument koji definira politiku upravljanja vodama u FBiH i u kojem je istaknuta potreba izrade Plana upravljanja vodnim područjima do 2.015.god. Kao temeljni dokumenti za njegovu izradu korišteni su: Izrada Karakteracijskog izvještaja za dijelove riječnih bazena Cetine i Krke na području Federacije BiH i Nacrt Plana upravljanja riječnim slivom Neretve i Trebišnjice u okviru međudržavnog GEF/WB Projekta upravljanja Neretvom i Trebišnjicom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

2. OSNOVNI CILJ

Ciljevi zaštite i upravljanja vodama su određeni Zakonom o vodama F BiH i Strategijom upravljanja vodama FBiH (usvojena na Predstavničkom i Domu naroda Parlamenta FBiH 2010 odnosno 2011 godine s planom važenja do 2022 godine). Opći ciljevi upravljanja vodama su: (i) postizanje dobrog stanja odnosno dobrog ekološkog potencijala površinskih i podzemnih voda, odnosno vodnih i za vodu vezanih ekosustava; (ii) umanjenje šteta uzrokovanih raznim štetnim djelovanjem voda, tj. zaštita od štetnog djelovanja voda; (iii) osiguranje potrebnih količina vode, odgovarajuće kakvoće, za razne namjene, uključujući održivo korištenje voda uzimajući u obzir dugoročnu zaštitu raspoloživih izvorišta i njihove kakvoće.

3. SADRŽAJ PLANA UPRAVLJANJA VODAMA

Plan upravljanja vodnim područjem je osnovni dokument upravljanja vodnim područjem čiji je načelni sadržaj definiran Dodatkom VII Okvirne ODV i člankom 25 Zakona o vodama FBiH.

U skladu s obveznim sadržajem Plan upravljanja sadrži:

1. Opći opis karakteristika vodnoga područja i to:

a) Za površinske vode :

Karte položaja i granica vodnih tijela; Karte ekoregija i tipova površinskih voda u vodnom području i Oznaku referentnih uvjeta za tipove površinskih voda

Izrada Plana upravljanja vodnim područjem

b) Za podzemne vode:

Karte položaja i granica vodnih tijela podzemnih voda; Sažeti prikaz svih značajnih pritisaka i antropogenih utjecaja na stanje površinskih i podzemnih voda, uključujući: procjenu zagađenja iz točkastih izvora; procjenu zagađenja iz rasutih izvora, uključujući i pregled korištenja zemljišta, procjenu pritisaka na kvantitativno stanje voda, uključujući i zahvatane voda, te analizu ostalih antropogenih utjecaja na stanje voda

2. Identifikaciju i karte zaštićenih područja

3. Kartu mreže praćenja te prikaz rezultata programa praćenja kojim se prati stanje: površinskih voda (ekološko i kemijsko); podzemnih voda (kemijsko i kvantitativno) i zaštićenih područja

4. Ciljeve upravljanja vodama, naročito:

za postizanje dobrog stanja i ekološkog potencijala vodnih tijela, u svezi s uređenjem voda i zaštite od štetnog djelovanja voda i za održivo korištenje voda i rokove za postizanje navedenih ciljeva

5. Pregled ekonomskih analiza korištenja voda

6. Prikaz programa mjera uključujući i načine za dostizanje navedenih ciljeva i to:

sažeti prikaz mjera za zaštitu voda; izvješće o praktičnim koracima i mjerama poduzetim radi primjene načela povrata troškova korištenja voda; pregled mjera poduzetih radi uspostave praćenja svih izvořita koja se koriste ili se planiraju koristiti za javnu vodoopskrbu izdašnosti veće od $100 \text{ m}^3/\text{dan}$; sažeti prikaz kontrole zahvatanja i akumuliranja vode, uključujući pregled registara i navođenje slučajeva u kojima su načinjeni izuzeci; sažeti prikaz izvršenih kontrola za točkaste ispuste koji utječu na stanje voda; navođenje slučajeva u kojima je dopušteno izravno ispuštanje u podzemne vode; pregled mjera poduzetih za sprječavanje zagađenja voda u svezi s prioritetnim materijama; pregled mjera poduzetih radi sprječavanja/smanjenja utjecaja akcidentnih zagađenja; pregled mjera poduzetih za vodna tijela za koja je upitno dostizanje postavljenih ciljeva; detaljni prikaz dopunskih mjera radi postizanja postavljenih ciljeva; detaljni prikaz mjera radi sprječavanja zagađenja mora; procjena potrebnih sredstava za provođenje mjera kao i utvrđivanje osiguranja tih sredstava

7. Pregled svih detaljnih programa i planova upravljanja vodama koji se odnose na riječne bazene Neretve s Trebišnjicom, Cetine i Krke, podbazene, sektorske planove, probleme ili tipove voda, zajedno s pregledom njihovih sadržaja

8. Izvješće s opisom aktivnosti i rezultata sudjelovanja javnosti u postupku izrade plana

9. Listu institucija i način dobivanja dokumenata na temelju kojih je izrađen plan

10. Pregled međunarodnih obveza koje je BiH preuzeila koje se odnose na upravljanje vodama te način njihova izvršavanja.

4. KARAKTERIZACIJSKI IZVJEŠTAJ

Karakterizacijski izvještaj (pripremljen sukladno „Odluci o karakterizaciji površinskih i podzemnih voda, referentnim uvjetima i parametrima za ocjenu stanja voda i monitoringu voda“, Službene novine FBiH, br. 1/14)) obuhvaća dijelove od 1 do 6 sadržaja Plana.

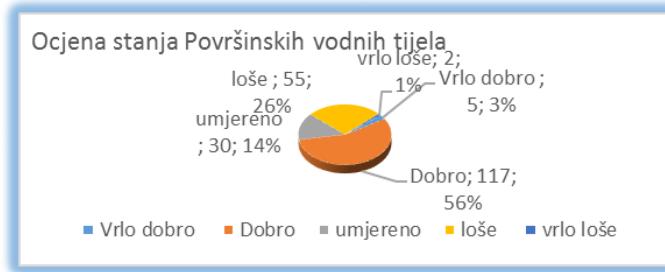
Na temelju podataka sustavnog monitoringa površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora, koji se provodi za osnovne fizikalno-kemijske pokazatelje, kemijske pokazatelje i biološke elemente (perifiton/fitoplankton, bentički makro beskralješnjaci), terenskog obilaska svih vodotoka zbog ocjene hidromorfološkog stanja kao sastavnog dijela ocjene ekološkog stanja, temeljem detaljne analize pritisaka (antropogenih izvora onečišćenja) i utjecaja, za svako vodno tijelo s pripadajućim slivnim područjem dana je procjena ukupnog stanja površinskih voda, odnosno potencijala kod jako izmijenjenih i umjetnih vodnih tijela.

Na vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH utvrđeno je ukupno 216 vodnih tijela površinskih voda i to 211 na tekućicama, četiri (4) na stajaćicama i (1) jedno vodno tijelo na priobalnom moru. Od 211 vodnih tijela na tekućicama, njih 209 je prirodnih, a dva su umjetna vodna tijela. Od 4 vodna tijela na stajaćicama 3 su prirodna, a jedno je umjetno, dok je 1 vodno tijelo na priobalnim vodama prirodno. Navedena vodna tijela površinskih voda su ocijenjena na

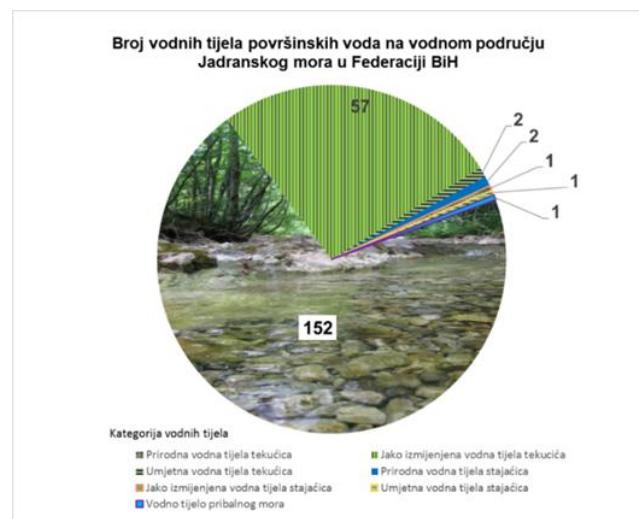
Izrada Plana upravljanja vodnim područjem

slijedeći način: kod tekućica vrlo dobro 5 (3%), dobro 117 (56%), umjereni 30 (14%), loše 55 (26%) i vrlo loše 2 (1%); kod stajaćica: 2 u dobrom stanju i 1 u umjerenom stanju; prelaznih voda nema i priobalne vode: 1 u dobrom stanju.

Slika 1. Ocjena stanja vodnih tijela površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora u FBiH

Od ukupno 216 utvrđenih vodnih tijela površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH, 155 (72%) vodna tijela su u kategoriji prirodnih vodnih tijela, 58 vodnih tijela (27%) je u kategoriji jako izmijenjenih vodnih tijela i to 57 na tekućicama i 1 vodno tijelo na stajaćicama, dok su 3 vodna tijela u kategoriji umjetnih vodnih tijela (1%) i to 2 na tekućicama i 1 vodno tijelo na stajaćicama.

Slika 2. Broj vodnih tijela površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora u F BiH

Od navedenih jako izmijenjenih i vještačkih vodnih tijela tekućica 41 (72%) ima dobar potencijal, a 16 (28%) ima umjeren potencijal, dok kod stajaćica 1 ima umjeren potencijal.

Slika 3. Ocjena značajno izmijenjenih vodnih tijela površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH

Slika 4. Prikaz ukupne ocjene ekološkog stanja na prirodnim i ekološkog potencijala na jako izmijenjenim vodnim tijelima površinskih voda na vodnom području Jadranskog mora u FBiH

U pristupu identifikacije vodnih tijela podzemnih voda za područje Jadranskog sliva u FBiH uzeta su u obzir 2 tipa podzemnih vodnih tijela: produktivna i neproduktivna. Pri tome su produktivna tijela podzemnih voda vodne cjeline s izvořitim značajne izdašnosti, a neproduktivna tijela podzemnih voda cjeline male izdašnosti (sekundarni vodonosnici male izdašnosti i cjeline zanemarive izdašnosti, kao što su npr. cjeline karakteristične za priobalje, duboki nekorišteni vodonosnici, područja bez značajnih izvořišnih zona, područja velikih krških polja). Identificirano je 40 produktivnih i 7 neproduktivnih podzemnih vodnih tijela. Međuentitetskog ili prekograničnog statusa su 23 produktivna podzemna vodna tijela i 2 neproduktivna.

Ukupna ocjena stanja grupiranih vodnih cjelina podzemne vode određena je njihovim količinskim i kemijskim stanjem, ovisno koja je od tih dviju ocjena lošija. Samo 1 podzemno vodno tijelo je u lošem stanju zbog količinskog stanja.

5. PROGRAM MJERA

Program mjera za ispunjavanje postavljenih ciljeva Strategije upravljanja vodama FBiH obuhvaća osnovne, dodatne i dopunske mjere za postizanje dobrog stanja voda. Prijedlog dinamike za postizanje okolišnih ciljeva ODV-a dan je u tablici 1.

Osnovne mjere prema Zakonu o vodama Federacije BiH, članak 26, su:

- Mjere koje se odnose na zaštitu voda, određene vodnim zakonodavstvima Federacije BiH, odnosno: (i) mjere kojima se osigurava odgovarajuća kakvoća vode za opskrbu pitkom vodom, (ii) mjere određene propisima o zaštiti okoliša i zaštiti prirode a koje se odnose na vodne i o vodi ovisne ekosustave;
- Mjere koje se odnose na uređenje voda i zaštitu od štetnog djelovanja voda: (i) očuvanje i izravnanje količina voda, (ii) zaštita od štetnog djelovanja voda, (iii) određivanje obima gradnje vodnih objekata;

Izrada Plana upravljanja vodnim područjem

- Mjere koje se odnose na korištenje voda koje se: (i) odnose na postupke izdavanja dozvola, (ii) odnose na povrat troškova za korištenje i zaštitu voda i (iii) odnose na postizanje održivog korištenja voda.

Stanje voda u 2015.	Okolišni ciljevi
Vodna tijela u dobrom ili vrlo dobrom stanju u 2015.	Postavljanje okolišnih ciljeva i mjera u sklopu Programa mjera kojim će se zadržati postojeće stanje vodnih tijela kroz sve planske cikluse do 2039. i dalje.
Vodna tijela koja su: - pod rizikom da neće postići okolišne ciljeve u 2015. - u umjereno dobrom stanju u 2015.	Postavljanje okolišnih ciljeva u prvom planskom ciklusu do 2021. koji će: - osigurati ocjenu stanja sukladno ODV-u - postići dobro stanje do 2021.
Vodna tijela koja su: - pod rizikom da neće postići okolišne ciljeve u 2015. - u lošem stanju u 2015.	Postavljanje okolišnih ciljeva koji će: - osigurati ocjenu stanja sukladno ODV-u do 2021. ili - postići umjereno stanje do 2021. ili dobro stanje do 2027.
Vodna tijela koja su: - pod rizikom da neće postići okolišne ciljeve u 2015. - u vrlo lošem stanju u 2015.	Postavljanje okolišnih ciljeva koji će: - osigurati ocjenu stanja sukladno ODV-u do 2021. ili - postići umjereno stanje do 2021., umjereno ili dobro stanje do 2027. i zasigurno dobro stanje do 2039.

Tablica 1. Dinamika provedbe okolišnih ciljeva za šestogodišnje planske cikluse (2016.-2039.)

Dopunske mjere nisu konkretno propisane ODV-om nego se određuju prema specifičnoj situaciji na slivu. U kreiranju i realizaciji dopunskih mjera državama je dana sloboda, ali u okviru koje će osigurati postizanje postavljenih ciljeva. Dopunske mjere mogu se donijeti radi dodatne zaštite ili poboljšanja stanja voda.

Dodatne mjere se odnose na zaštićena područja prema Zakonu o vodama F BiH (zaštita akvatičnih vrsta i staništa, voda za piće, voda za kupanje) za koja su postavljeni dodatni ciljevi te njihov monitoring.

Broj KTM mjere	Opis mjere	Kategorije mjera prema ZoV F BiH	Osnovna ili dopunska mјera	Učinak mјere	Trošak mјере за razdoblje trajanja plana na vod. pod. (KM)
0	Povećanje stupnja priključenja stanovništva na sustave javne vodoopskrbe	Korištenje voda	Osnovna	Povećanje % vodoopskrbe domaćinstava, smanjenje gubitaka u vodoopskrbi	64.000.000
1	Izgradnja ili nadogradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	Zaštitna voda	osnovna	Smanjenje org. tvari i hranjivih tvari od naselja	133.500.000
2	Smanjenje onečišćenja nutrientima od poljoprivrede	Zaštitna voda	osnovna	Smanjenje hranjivih tvari iz poljoprivrede	135.000
3	Smanjenje onečišćenja pesticidima od poljoprivrede	Zaštitna voda	osnovna	Smanjenje opasnih tvari iz poljoprivrede	250.000
4	Sanacija kontaminiranih lokaliteta (remedijacija kontaminiranih zemljista, riječnih sedimenata, podzemnih voda)	Zaštitna voda	dopunska	Smanjenje opasnih tvari koje mogu doprijeti u podzemne vode	180.000
5	Poboljšanje uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. uspostavljanje riblje staze, rušenje starih pregrada/brana)	Korištenje voda Zaštitna voda Zaštitna od voda	dopunska	Smanjenje negativnog hidromorfološkog uticaja na status i/ili ekološki potencijal površinskih voda	250.000
6	Poboljšanje hidromorfoloških uvjeta vodnih tijela osim uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. obnova prirodnog rječnog toka, poboljšanje uvjeta u priobalnim područjima, uklanjanje nasipa, ponovno povezivanje rijeke s poplavnim područjima, itd.).	Korištenje voda Zaštitna voda Zaštitna od voda	dopunska	Smanjenje negativnog hidromorfološkog uticaja na status i/ili ekološki potencijal površinskih voda	200.000
7	Poboljšanja režima protoka i / ili uspostavljanje ekološki prihvatljivog protoka	Korištenje voda Zaštitna voda Zaštitna od voda	dopunska	Smanjenje negativnog uticaja na status i/ili ekološki potencijal površinskih voda	250.000
8	Tehničke mјere poboljšanja učinkovitog korištenja voda za navodnjavanje, industriju, energetiku i domaćinstva	Korištenje voda	osnovna	Racionalno korištenje voda	2.000.000

Izrada Plana upravljanja vodnim područjem

9	Politika mjera određivanja cijena vode za provedbu povrata troškova vodnih usluga za kućanstva	Korištenje voda	osnovna	Racionalno korištenje voda	380.000
10	Politika mjera određivanja cijena vode za provedbu povrata troškova vodnih usluga za industriju	Korištenje voda	osnovna	Racionalno korištenje voda	100.000
11	Politika mjera određivanja cijena vode za provedbu povrata troškova vodnih usluga za poljoprivredu	Korištenje voda	osnovna	Racionalno korištenje voda	200.000
12	Savjetodavne usluge u poljoprivredi	Zaštita voda Korištenje voda	dopunska	Smanjenje hranjivih i opasnih tvari iz poljoprivrede	200.000
13	Mjere zaštite vode za piće (npr. uspostavljanje zaštitnih zona itd.)	Zaštita voda Korištenje voda	osnovna	Zaštita vode za piće	6.000.000
14	Istraživanje, unaprijeđenje baze znanja, u svrhu otklanjanja nepoznanica smanjujući nepreciznosti ulaznih podataka	Zaštita voda Korištenje voda	dopunska	Očuvanje dobrog statusa površinskih i podzemnih voda	3.500.000
15	Mjere za postupno smanjenje emisije, ispuštanja i sprječavanja ulaska prioritetnih i opasnih tvari u okoliš.	Zaštita voda	osnovna	Smanjenje zagađujućih supstanci iz industrije	150.000
16	Nadogradnja i poboljšanje postrojenja za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda (uključujući i farme)	Zaštita voda	osnovna	Smanjenje unosa hranjivih tvari iz stočarstva	*
17	Mjere za smanjenje sedimenata od erozije tla i površinskih otjecanja	Zaštita voda Zaštita od voda	dopunska	Smanjenje zagađenja voda	600.000
18	Mjera za sprečavanje ili kontrolu štetnih utjecaja invazivnih stranih vrsta koji prenose bolesti	Zaštita voda	dopunska	Očuvanje bioraznolikosti površinskih voda	100.000
19	Mjera za sprečavanje ili kontrolu štetnih učinaka u turizmu uključujući ribolov	Zaštita voda	dopunska	Očuvanje bioraznolikosti površinskih voda	
20	Mjera za sprečavanje ili kontrolu štetnih utjecaja ribolova i druge eksploatacije / uklanjanje životinja i biljaka	Zaštita voda	dopunska	Očuvanje bioraznolikosti površinskih voda	
21	Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa onečišćenja od urbanih područja, transporta i infrastrukture	Zaštita voda	dopunska	Smanjenje zagađenje od infrastrukture	
22	Mjera za sprečavanje ili kontrolu unosa onečišćenja iz šumarstva	Zaštita voda	dopunska	Smanjenje zagađenja iz šumarstava	100.000
23	Uspostava prirodnih retencija	Zaštita voda Zaštita od voda	dopunska	Očuvanje bioraznolikosti površinskih voda	
24	Mjere prilagodbe na klimatske promjene	Zaštita voda Zaštita od voda	dopunska		1.000.000
25	Mjere za suzbijanje zakiseljavanja	Zaštita voda	dopunska	Smanjenje zakiseljavanja površinskih voda	
Ukupni troškovi mjera za razdoblje trajanja plana na vodnom području (KM)					213.095.000

Tablica 2. Popis ključnih tipova mjera „Key Types of Measure (KTM)s“ koje sadržavaju osnovne i dopunske mjere

Za vrijeme trajanja Plana najveća potrebna ulaganja su u odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda i vodoopskrbu na vodnom području Jadranskog mora u razdoblju 2016-2021 za što je potreban iznos investicija od: $133.500.000 + 63.978.556 = 196.478.556$ KM, pri čemu bi se dostigli strateški ciljevi u pokrivenosti javne vodoopskrbe sa sadašnjih 60 % na 80%, dok bi pokrivenost odvodnje i pročišćavanja dostigla skoro 50%.

Iz analize priuštivosti proizlazi da prosječni mjesечni račun za vodne usluge kojega treba podmiriti kućanstvo s prosječnim prihodom iznosi oko 2,1% neto prihoda istoga kućanstva u 2016. godini. U osnovnom scenariju 2021. godine, zbog povećanih investicija u vodno-komunalnu infrastrukturu i povećanja potražnje za vodom, mjesечni račun za vodne usluge kojega treba podmiriti kućanstvo s prosječnim prihodom dotječe 4% neto prihoda kućanstva.

	INVESTICIJE U ODVODNJU I UPOV OD 2017.-2021	GODIŠNJI TROŠKOVI ODRŽAVANJA U ODVODNJU I UPOV OD 2017.-2022	INVESTICIJE U VODOOPSKRBU OD 2017.-2021	GODIŠNJI TROŠKOVI ODRŽAVANJA U VODOOPSKRBI OD 2017.-2022
ČITLUK	4.000.000	175.000	4.940.159	98.803
ČAPLJINA	15.000.000	681.695	6.279.588	125.592
GRUDE			3.114.457	62.289
JABLANICA			1.540.379	30.808
KONJIC	10.000.000	521.120	3.316.893	66.338
LJUBUŠKI	2.000.000	120.000	3.665.238	73.305
MOSTAR	45.000.000	3.155.822	22.167.118	443.342
POSUŠJE	9.000.000	289.140	2.629.647	52.593
PROZOR - RAMA	6.500.000	185.788	674.718	13.494
STOLAC			1.282.979	25.660
ŠIROKI BRIJEG	8.000.000	302.310	1.571.527	31.431
KUPRES	5.000.000	185.000	1.342.503	26.850
LIVNO	10.000.000	415.650	5.043.874	100.877
TOMISLAVGRAD	8.000.000	243.883	4.354.640	87.093
GLAMOČ			681.108	13.622
B. GRAHOVO			448.245	8.965
NEUM	1.000.000	60.000	925.483	18.510
Mali uredaji	10.000.000			
UKUPNO:	133.500.000		63.978.556	

Tablica 3. Ukupni troškovi novih investicija u vodoopskrbi i odvodnji na vodnom području Jadranskog mora u razdoblju trajanja Plana

6. PROVOĐENJE JAVNE RASPRAVE I SEA

Nakon pripreme Nacrta Plana upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora u Federaciji BiH od lipnja do konca prosinca 2015.godine provedena je javna rasprava, u okviru koje su održane radionice u svim županijama na pripadajućem vodnom području. Zainteresirana javnost je na adresu Agencije pisanim putem dostavljala svoje komentare, primjedbe i sugestije, a potom su izvršene tražene korekcije. Svi dokumenti su objavljeni na web stranici Agencije za vodno područje Jadranskog mora (www.jadran.ba).

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03 i 39/09) definirana je potreba izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš organa nadležnih za izradu planova upravljanja vodama i provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom kojom se određuju, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba plana vezano za zaštitu okoliša, uzimajući u obzir ciljeve i obuhvat PUVPJM-a. Od početka srpnja do 5.9.2016.godine provedena je javna rasprava, a Odlukom Vlade FBiH od 15.6.2017.god. usvojena je SEA vezana za Plan upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora.

Uskoro se očekuje usvajanje dokumenta Plana upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora.

7. ZAKLJUČAK

Sukladno Zakonu o vodama, Strategiji upravljanja vodama u Federaciji BiH i EU Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) pripremljen je Prvi Plan upravljanja vodama na vodnom području Jadranskog mora u FBiH.

Planom je izvršena karakterizacija voda i definirano stanje/potencijal svih vodnih tijela na vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH.

Uspostavljeni su ciljevi i definirane mjere za postizanje dobrog stanja i/ili potencijala vodnih tijela odnosno sprečavanje pogoršanja stanja površinskih i podzemnih voda.

LITERATURA

1. Agencija za vodno područje Jadranskog mora: *Nacrt Plana upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora na području Federacije BiH*, Mostar, 2016.
2. Agencija za vodno područje Jadranskog mora: *Strateška studija o utjecaju na okoliš Plana upravljanja vodnim područjem Jadranskog mora na području Federacije BiH*, Mostar, 2016.